

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2011-2012

ΒΑΘΜΟΣ:
ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2012

ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ

ΧΡΟΝΟΣ: 2 ώρες

Τάξη : Β΄ Γυμνασίου

Ημερ.: 12/06/2012

Ονοματεπώνυμο μαθητή / τριας :

Τμήμα : Αριθμός :

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από πέντε (5) σελίδες.

- Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από τα μέρη Α΄, Β΄, Γ΄ και Δ΄. Να απαντήσετε σε **όλα** τα μέρη.
- Να γράψετε τις απαντήσεις στα **φύλλα εξέτασης** που σας δόθηκαν.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ)

1. α) Να γράψετε στα φύλλα εξέτασής σας τους όρους της στήλης Α και δίπλα από τον καθένα, τον αντίστοιχο ορθό αριθμό της στήλης Β.

ΠΡΟΣΟΧΗ : Στη στήλη Β περισεύει ένα σημείο.

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
Α. Ιουστινιανός	1. Εκχριστιανισμός των Σλάβων
Β. Ιουστινιανός Β΄	2. Κακώσεις
Γ. Κύριλλος - Μεθόδιος	3. Αγία Σοφία
Δ. Ανθέμιος - Ισίδωρος	4. Κωδικοποίηση Ρωμαϊκού Δικαίου
	5. Μετοικεσία των Κυπρίων

(Μον . 4 x 0.5 = 2)

- β) Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι «ΟΡΘΟ» ή «ΛΑΘΟΣ». Να γράψετε στα φύλλα εξέτασής σας τον αριθμό που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση και δίπλα εάν είναι « ΟΡΘΟ » ή « ΛΑΘΟΣ ».

1. Κατά τον 4^ο και 5^ο αι. μ.Χ πολλοί αγρότες καταφεύγουν στις μονές ή στις πόλεις για να αποφύγουν τους βαρύτετους φόρους.
2. Ο σημαντικότερος ήρωας των ακριτικών τραγουδιών ήταν ο Βασίλειος ο Βουλγαροκτόνος.
3. Η πλήρης διακοπή και ρήξη των σχέσεων των Πατριαρχείων Ρώμης και Κωνσταντινούπολης ονομάστηκε « Σχίσμα των δύο Εκκλησιών ».
4. Τα Ασκληπιεία ήταν ναοί αφιερωμένοι στο θεό της ιατρικής Ασκληπιό και λειτουργούσαν και ως θεραπευτήρια.

(Μον . 4 x 0.5 = 2)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Από τις τρεις (3) ερωτήσεις να απαντήσετε ΜΟΝΟ στις δύο (2). Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με τρεις (3) μονάδες.

1. Να γράψετε σύντομα κατατοπιστικά σημειώματα για τα πιο κάτω :

- α) Λόγιοι (βασικός εκπρόσωπος – σημαντικότερο έργο του)
- β) Θεματικός στρατός
- γ) Χρυσόβουλο 1082

(Μον. 3 x 1 = 3)

2. Να γράψετε τρεις (3) λόγους που οδήγησαν τον αυτοκράτορα Κωνσταντίνο να μεταφέρει την πρωτεύουσα από τη Ρώμη στο Βυζάντιο, ιδρύοντας ένα νέο διοικητικό κέντρο.

(Μον. 3 x 1 = 3)

3. α) Να γράψετε δύο (2) συνέπειες της Αραβικής κατάκτησης για το Βυζάντιο.

(Μον. 2 x 1 = 2)

β) Να παρουσιάσετε δύο (2) τομείς ή επιστήμες που φαίνεται η επίδραση του Αραβικού πολιτισμού στο Βυζάντιο και τη Δύση.

(Μον . 2 x 0.5 = 1)

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Από τις τρεις (3) ερωτήσεις να απαντήσετε ΜΟΝΟ στις δύο (2). Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με τρεις (3) μονάδες.

1.

Μια ειρηνική διαμαρτυρία – παραίτηση

« Όταν ο Λέων Γ΄ ο δυσσεβής * εξέδωσε το διάταγμα κατά των αγίων και σεπτών εικόνων, προσκάλεσε στο αυτοκρατορικό συμβούλιο τον αγιότατο Πατριάρχη Γερμανό, επειδή νόμιζε πως θα τον πείσει να υπογράψει κατά των αγίων εικόνων. Ο γενναίος όμως δούλος του Χριστού, χωρίς να πεισθεί καθόλου στην άθλια κακοδοξία** του Λέοντα, ακολουθώντας το δρόμο το σωστό της αλήθειας παραιτήθηκε από το αρχιερατικό του αξίωμα ».

Θεοφάνης, Χρονογραφία

* δυσσεβής : που δεν έδειχνε σεβασμό ή σεβόταν λάθος πράγματα

** κακοδοξία : κακή γνώμη, άποψη

II.

Επιστολή του Πάπα Γρηγορίου Α΄ προς τον επίσκοπο Μασσαλίας

« Για το ότι απαγόρευες τη λατρεία των εικόνων σε επαινούμε όλοι μας. Κανένα ανθρώπινο δημιούργημα δεν πρέπει να γίνεται αντικείμενο λατρείας. Σε κατηγορούμε όμως γιατί τις έσπασες. Να λατρεύει κανείς μια εικόνα είναι άλλο πράγμα και να διδάσκεται κανείς, μέσω της ιστορίας της εικόνας, τι πρέπει να λατρεύει, είναι άλλο. Ο πιστός που δε γνωρίζει γράμματα, κοιτάζοντας τις εικόνες στους τοίχους, μπορεί να διαβάσει εκείνο που δεν μπορεί να διαβάσει στα βιβλία ».

Migne, Λατινική Πατρολογία, Πάπα Γρηγόριον Α΄ επιστολές.

1. Αφού διαβάσετε τα πιο πάνω παραθέματα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις :

α) Να αναφέρετε σε ποια θρησκευτική διαμάχη αναφέρονται οι πιο πάνω πηγές. Να αποδώσετε έναν ορισμό αυτής της διαμάχης. (Μον. 1)

β) Να καταγράψετε δύο (2) παράγοντες που οδήγησαν σ' αυτό το γεγονός. (Μον . 2 x 0.5 = 1)

γ) Να καταγράψετε δύο (2) συνέπειες που είχε.

(Μον . 2 x 0.5 = 1)

I.

Όσο καιρό οι Δήμοι φιλονικούσαν μεταξύ τους, υπερασπίζοντας ο καθένας τα δικά του χρώματα, κανείς δεν ενδιαφερόταν για την κακή διοίκηση του Ιωάννη Καππαδόκη και του Τριβωνιανού. Όταν όμως συμφιλιώθηκαν και επαναστάτησαν , τότε αυτούς τους δύο έβριζαν φανερά σ' όλη την πόλη και τους αναζητούσαν για να τους σκοτώσουν.

Προκόπιος, Ιστορία των πολέμων, I, XXIV, 17-18, μετάφραση

II.

Στους εξωτερικούς κινδύνους προστέθηκαν και οι βίαιες εσωτερικές αναταραχές. Ανάμεσα στην κεντρική εξουσία και τις πολιτικές οργανώσεις του λαού ξέσπασε ένας άγριος αγώνας, που κορυφώθηκε τον Ιανουάριο του 532 στην Κωνσταντινούπολη [...] Η γενική αυτή εχθρότητα εντάθηκε από τα αφόρητα βάρη που επέβαλε η δαπανηρή πολιτική του Ιουστινιανού στους ώμους του πληθυσμού.

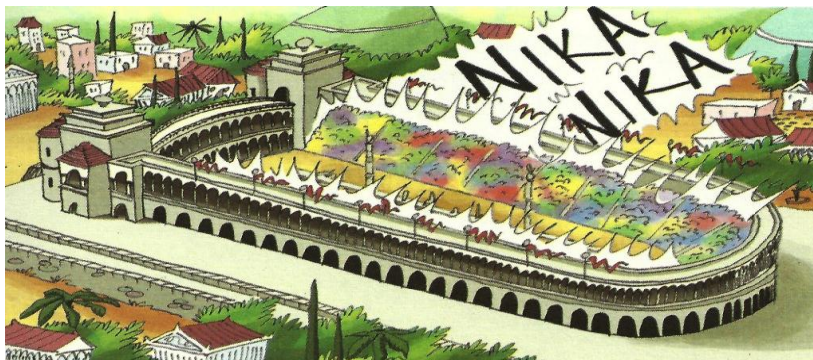
Georg Ostrogorsky, Ιστορία του βυζαντινού κράτους, τόμος Α, 'σελ. 137

2. Αφού διαβάσετε τα πιο πάνω παραθέματα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις :

α) Οι πρωταγωνιστές της «στάσης του Νίκα» ήταν οι Δήμοι. Να γράψετε τι γνωρίζετε για αυτούς. (Μον. 1)

β) Να εξηγήσετε δύο (2) αίτια που οδήγησαν στη στάση του Νίκα. (Μον . 2 x 0.5 = 1)

γ) Να παρουσιάσετε δύο (2) συνέπειες αυτού του γεγονότος. (Μον . 2 x 0.5 = 1)

I.

Οι Βυζαντινοί αρνούνται να παραδοθούν

« Σύμφωνα με εντολή του προφήτη, οι Μουσουλμάνοι έπρεπε, πριν αρχίσουν επίθεση, να ειδοποιούν τους αντιπάλους αν θέλουν να παραδοθούν, γιατί αλλιώς θα έσφαζαν και θα σκότωναν ανθρώπους και θα χαλούσαν εκκλησίες και σπίτια. Γι' αυτό και ο σουλτάνος, πριν αρχίσει η πολιορκία της Πόλης, έστειλε το Μαχμούτ Πασά στον Τεκύρ* και ζήτησε την παράδοσή της. Οι άπιστοι όμως, επειδή ήξεραν πως τα κάστρα τους ήταν γερά και μεγάλα και είχαν κιόλας πολύ στρατό να τα φυλάει, δε δέχτηκαν καν τις προτάσεις του και έδιωξαν τον Μαχμούτ».

Εβλιγιά Τσελεμπή (Τούρκος περιηγητής, 17^ο αι.)

* Τεκύρ : αυτοκράτορας στα τούρκικα

II.

« Είναι δύσκολο να υπερβάλει κανείς το κακό που έγινε στον ευρωπαϊκό πολιτισμό με την άλωση της Κωνσταντινούπολης. Οι θησαυροί της Πόλης, τα βιβλία και τα έργα τέχνης, που είχαν διατηρηθεί τόσους αιώνες, διασκορπίστηκαν και πολλά απ' αυτά καταστράφηκαν. Η Αυτοκρατορία, το μεγάλο αυτό φρούριο της χριστιανοσύνης στην Ανατολή, εκμηδενίστηκε σαν δύναμη. Η ιδιαίτερα συγκεντρωτική οργάνωσή της καταστράφηκε. Πολλές επαρχίες, για να σωθούν, αναγκάστηκαν να παραδοθούν [...] ».

Στήβεν Ράνσιμαν «Βυζαντινός Πολιτισμός» μετφ. Δέσπ. Δετζώρτζη Αθήνα 1969

3. Αφού μελετήσετε τα πιο πάνω παραθέματα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις :

α) Να γράψετε σε ποιο ιστορικό γεγονός αναφέρονται οι πιο πάνω πηγές , πότε έγινε και ποιοι υπήρξαν οι ηγέτες των αντιπάλων. (Μον . 4 x 0.25 = 1)

β) Να παρουσιάσετε δύο (2) συνέπειες που προέκυψαν από το παραπάνω ιστορικό γεγονός. (Μον . 2 x 1 = 2)

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Από τις τρεις (3) ερωτήσεις να απαντήσετε ΜΟΝΟ στις δύο (2). Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με δύο (2) μονάδες.

1. α) Να γράψετε ποια δεινά μάστιζαν την Κύπρο όταν έφθασε η Αγία Ελένη στο νησί. (Μον . 0.75)

β) Να εξηγήσετε πώς βοήθησε η παρουσία της Αγίας στην αναζωογόνηση του νησιού. (Μον . 0.75)

γ) Να αναφέρετε δύο (2) μοναστήρια που ίδρυσε η Αγία Ελένη κατά τη διάρκεια της παραμονής της στην Κύπρο.

(Μον . 2 x 0.25 = 0.5)

2. α) Να γράψετε τα αυτοκρατορικά προνόμια που δόθηκαν από τον αυτοκράτορα Ζήωνα στον αρχιεπίσκοπο της Κύπρου. (Μον . 3 x 0.25 = 0.75)

β) Να αναφέρετε το όνομα του αρχιεπισκόπου. (Μον. 0.25)

γ) Να γράψετε δύο (2) σημεία που αποδεικνύουν τη μεγάλη σημασία της αναγνώρισης του Αυτοκέφαλου της εκκλησίας της Κύπρου. (Μον . 2 x 0.5 = 1)

3. α) Να γράψετε ένα κατατοπιστικό σημείωμα για το «Καθεστώς της Συγκυριαρχίας » (πότε, μεταξύ ποιων και τι προέβλεπε). (Μον . 4 x 0.25 = 1)

β) Να αναφέρετε σε ποιο πρωτοβυζαντινό ναό βρίσκεται το πιο πάνω ψηφιδωτό. (Μον. 0.5)

γ) Να γράψετε δύο (2) χαρακτηριστικά γνωρίσματα που αποδεικνύουν τη μεγάλη αξία των κυπριακών ψηφιδωτών παραστάσεων της Πρωτοβυζαντινής περιόδου.

(Μον . 2 x 0.25 = 0.5)

Οι Εισηγητές:

Ευαγγελία Καζαντζή Β.Δ
Βασιλείου Ελένη
Πασχάλη Χρυστάλλα
Βασιλέας Κώστας

Η Διευθύντρια

Λουκία Παύλου